

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 71 0 P 283380 21 Rev
Dana, 17.08.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Biljane Tomić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja N.B. iz B., koga zastupa G.Š., advokat iz L., protiv tužene A.b. d.d. S., koju zastupa A.P., advokat iz B., radi utvrđenja, vrijednost spora 235.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 283380 20 Gž od 09.11.2020. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 17.08.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 283380 18 P od 17.01.2020. godine odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja za utvrđenje da je nezakonit upis prava svojine na zemljišno knjižnom tijelu 2 stambena zgrada koja se sastoji iz jedne jedinice dvojnog objekta VP+1 sa dva stana i garažom sa ostavom u prizemlju u ulici ... u B., bez zemljišta na parceli broj 847/37 koja je upisana u zk. ul. broj 11233 k.o. B. u korist M.b. d.d. S. sa 1/1 dijela, kao pravnog prednika tuženog, kao i zahtjev za brisanje upisa prava svojine na zemljišno knjižnom tijelu 2, stambena zgrada koja se sastoji iz jedne jedinice dvojnog objekta VP+1 sa dva stana i garažom sa ostavom u prizemlju ulici ... u B., bez zemljišta na parceli broj 847/37 koje je upisano u zk. ul. broj 11233 KO B. u korist M.b. d.d. S. sa 1/1 dijela, kao pravnog prednika tuženog i uspostavu ranijeg stanja upisa prava svojine na zemljišno knjižnom tijelu 2, zk. ul. broj 11233 k.o. B. u korist tužitelja N.B. iz B. sa 1/1 dijela i da tuženi snosi troškove parničnog postupka (stav 1. izreke). Obavezan je tužitelj da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 5.580,90 KM, dok je u preostalom dijelu koji predstavlja razliku između traženog i dosuđenog iznosa, zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka, odbijen (stav 2 izreke).

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 283380 20 Gž od 09.11.2020. godine žalba tužitelja je odbijena i potvrđena prvostepena presuda, u pobijanom odbijajućem dijelu odluke o glavnoj stvari (stav 1. izreke) i usvajajućem dijelu odluke o troškovima postupka (dio stava 2. izreke). Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 2.720,25 KM i zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 2.720,25 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se drugostepena presuda preinači ili ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja za utvrđenje da je ništav upis prava svojine u korist tuženog na predmetnim nekretninama, da se odredi brisanje toga upisa i uspostavi ranije stanje upisa prava svojine u korist tužitelja sa 1/1 dijela.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da je kod Osnovnog suda u Banjaluci, po prijedlogu tražioca izvršenja M.b. d.d. S., protiv izvršenika N.B., vođen izvršni postupak, radi naplate duga i da je dana 28.01.2014. godine pod brojem 71 0 I 162048 13 I doneseno rješenje o prodaji nekretnina izvršenika N.B. i to k.č. broj 847/37 iz zk. ul. broj 11233 k.o. SP B., što u naravi predstavlja kućište, dvorište i stambenu zgradu koja se sastoji od 1 jedinice dvojnog objekta VP+1 sa dva stana i garažom i ostavom u prizemlju u ulici ..., bez zemljišta na parceli k.č. broj 847/37, kućište sa dvorištem površine 272 m², vlasništvo izvršenika sa 1/1 dijela, da je na zapisniku sa ročišta koje je održano toga dana konstatovano da nema prijavljenih kupaca i da tražilac izvršenja koristi zakonsku mogućnost i prijavljuje se kao kupac, te nudi iznos od 235.000,00 KM i da je na zapisniku donesen zaključak o prodaji predmetne nekretnine za iznos od 235.000,00 KM; da su rješenjem istoga suda broj 71 0 I 162048 13 I od 07.03.2014. godine, kupcu i tražiocu izvršenja M.b. d.d. S., dosuđene predmetne nekretnine, ranije vlasništvo izvršenika N.B. sa 1/1 dijela i iste predate kupcu; da je na osnovu rješenja o dosudi broj 71 0 I 162048 13 I od 07.03.2014. godine na k.č. broj 847/37 kućište i dvorište površine 272 m² i sagrađenoj stambenoj zgradi koja se sastoji od jedinice dvojnog objekta VP+1 sa dva stana i garažom sa ostavom u prizemlju u ulici ..., B., upisana u zk. ul. broj 11233 k.o. SP B., upisano pravo svojine u korist M.b. d.d. S. sa 1/1 dijela; da je zaključkom istoga suda broj 71 0 I 162048 13 I od 24.03.2014. godine, stavljen je van snage zaključak broj 71 0 I 162048 13 I od 28.01.2014. godine, kojim su predmetne nekretnine prodane tražiocu izvršenja; da je rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 I 162048 13 I od 25.03.2014. godine obustavljen izvršni postupak u predmetu tražioca izvršenja M.b. d.d. S., protiv izvršenika N.B., te su ukinute sve provedene izvršne radnje; da je rješenjem Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 I 162048 14 Gž od 25.02.2015. godine, po žalbi tražioca izvršenja, ukinuto rješenje Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 I 162048 13 I od 25.03.2014. godine i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovni postupak; da je rješenjem o izmjeni podataka Opštinskog suda u Zenici broj: 043-0-Reg-16-000747 od 15.09.2016. godine, upisana promjena-pripajanje društva M.b. d.d. S., društvu I.k.b. d.d. Z., a da je rješenjem o izmjenama podataka Opštinskog suda u Sarajevu, broj: 065-0-Reg-16-004922 od 30.12.2016. godine, u sudski registar upisana promjena naziva I.k.b. d.d. Z. u naziv A.b. d.d. S..

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da tužitelj nije dokazao osnovanost tužbenog zahtjeva, pa je pozivom na odredbe članova 23. stav 1. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske, broj 124/08 do 107/19, u daljem tekstu: ZSP), te 7. i 123. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), tužbeni zahtjev odbio kao neosnovan.

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tužitelja, prihvatio kao pravilna činjenična utvrđenja i pravni stav prvostepenog suda, te je žalbu odbio i potvrdio prvostepenu presudu.

Osporena odluka je pravilna i zakonita.

Odredbom člana 23. stav 1. ZSP propisano je da se pravo svojine stiče na osnovu pravnog posla, zakona, odluke suda ili drugog organa i nasljeđivanjem uz ispunjavanje pretpostavki propisanih zakonom, a stavom 4. istog člana propisano da se odlukom suda stiče svojina u slučajevima određenim zakonom.

Odlukom suda, stiče se pravo svojine, između ostalih, i rješenjem suda u izvršnom postupku kojim se dosuđuju stvari u postupku prinudnog izvršenja u skladu sa odredbom člana 93. Zakona o izvršnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske, broj 59/03 do 66/18, u daljem tekstu: ZIP).

Iz utvrđenog činjeničnog stanja u predmetnoj pravnoj stvari, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. ZPP, proizlazi da rješenje o dosudi Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 I 162048 13 I od 07.3.2014. godine, kao sudska odluka na osnovu koje je izvršen upis prava svojine u korist prednika tuženog nije stavljena van snage, pa je osnov upisa pravnog prednika tuženog na predmetnim nekretninama pravno valjan, a tužitelj u ovoj parnici ne može tražiti da se utvrdi nezakonitost navedene odluke suda donesene u izvršnom postupku.

Kod takvog stanja stvari, da je na pravnog prednika tuženog na zakonom propisan način preneseno pravo svojine na spornim nekretninama, suprotno tvrdnji revidenta, odluka o odbijanju tužbenog zahtjeva, saglasna je odredbi člana 23. stav 1. i 4. ZSP, u vezi sa članom 93. ZIP.

Prema odredbi člana 94. ZIP nakon provedbe rješenja o dosudi (predaje nepokretnosti kupcu i upisa njegovog vlasništva u zemljišnu knjigu), kao u konkretnom slučaju, preinačenje ili ukidanje rješenja o izvršenju nemaju uticaja na prava kupca, tako da dejstvo odluka donesenih nakon toga u izvršnom postupku na njega se ne odnose. Stoga je neosnovan revizionni prigovor da je pozivanje drugostepenog suda u pobijanoj presudi na ovu odredbu ZIP bilo od uticaja na njenu pravilnost.

Slijedom toga, drugostepeni sud je, suprotno tvrdnji revidenta, pravilno zaključio da tužitelj izvedenim dokazima nije dokazao osnovanost tužbenog zahtjeva, pa su neosnovani svi revizionni navodi da je prilikom donošenja pobijane odluke pogrešno primijenjeno materijalno pravo.

Razloge nižestepeni sudova za odluku o tužbenom zahtjevu, u potpunosti kao pravilne prihvata i ovaj sud, pa su neosnovani i ostali revizionni navodi kojima se osporava pravilnost drugostepene presude.

Neosnovan je revizionni prigovor da je zbog nedonošenja presude zbog propuštanja u ovoj pravnoj stvari, bez obzira na neblagovremenost odgovora na tužbu, počinjena povreda odredaba parničnog postupka iz člana 182. ZPP, u vezi sa odredbom člana 209. istog zakona, budući da iz tužbe proizlazi da je tužbeni zahtjev očigledno neosnovan, jer u tužbi nije označen osnov za sticanje vlasništva nekretnina iz tužbenog zahtjeva, odnosno nisu dostavljeni relevantni dokazi koji bi potvrdili činjenice na kojima se zahtjev zasniva.

Imajući u vidu naprijed navedeno neosnovano je pozivanje revidenta da je pobijana odluka zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka iz članova 7., 123. i 182. ZPP koje bi bile od uticaja na njenu pravilnost i zakonitost

Iz navedenih razloga odlučeno je kao u izreci na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić